

Gudbrandsdalens Sorenskriverembeter -1731 Sør-Gudbrandsdal Tingbok nr. 20 (1697)

Gaustum tingstue i Fåberg 23.2.1697, fol. 1a:

Anno 1697 den 23de Febr: er Retten betiendt paa Gustum tingstue her sammesteds af efftermeldende Mend, Nafnlig Haagen oc Knud Jørstad, Peder Jørstad, Anders Dal, Erland Dal, Mortten Dal, Even Rustaden, oc Tollef Huuse, Ofuerverende hans Kongl: Maytz: foged Cort Coldevin.

Pantebrev på Røine I:

Lars Olsen Ofren indgaf en obligation som for retten oplæst af dato dend 16 Febr: 1697 der udj benefnt det hand hafuer laandt Michel Rønne 150 Rdr. som Michel Rønne oc arfvinger belofuer med den der afgaaende Rentte med forderligst ad betalle, oc ydermere til Lars Olsen oc Arfvingers schadesløshed, saat hannem hans Oddels eyende gaard oc goeds, som er shyldende fiere Huder oc 2de schind, indtil bemelte 150 Rdr. Lars Olsen oc arfvinger er betalt vorden, effter brefuetz videre indhold etc.

Pantebrev på Røine II:

Jon Olsen Boruds obligation sammeledes for Retten oplæst lydende paa 235 Rdr. som hand oc saa hafuer lant bemelte Michel Rønne, oc hand oc arfvinger belofuer med sin der afgaaende Rentte ad betalle; oc indtil betallingen scher, saatt hannem oc arfvinger hans odels eygende gaard oc goeds, som er schyldende fiere huder oc 2de schind indtil bemelte 235 Rdr. Joen Borod oc arfvinger med forderligst afbetalt vorder effter brefueds videre indhold af dato den 16 Febr: 1697.

Skjøte på Høstmælingen ødegård:

Peder Langsett indgaf et schiøde af dato den 27de Janv: 1697 som for Retten oplæst, huor med hand lader sig tilforhandle af Niels Jacobsen Smit, udj en ødegaard eller enge landz Slette beliggende udi Faaberig præstegield ved Nafn Høstmælingen ødegaard schylder aarligen vden bøxel half andet schind, effter brefveds videre formalier etc:

Skjøte på Flugsrud:

Laurids Pouelsen Sudstad indgaf et schiøde af dato den 27de Janv. 1697 som for retten oplæst, huor med hand lader sig til forhandle af Nils Jacobs: Smit, en gaard beliggende i Faaberg Præstegield ved Nafn Fluxrud schylder aarlig med bøxel trei schind effter brefueds videre indhold etc:

Skjøte på Holme:

Peder Amundsen oc Olle Torsens schiøde oplæst af dato den 21 October 1696 huor med de lader sig til forhandle af Gotthart Bram hans Kongl: Maytz: justids oc Cammer Raad en gaard i Faaberg Præstegield kaldet Holme schyldende med bøxel 2de huder Nemblig huer den halfue partt effter brefueds videre indhold etc:

Skjøte på Ersgård:

Sammeledes Ifuer Torgiersens schiøde oplæst af dato den 11 July 1696 huor med hand lader sig tilforhandle af velbemelte Bram, en gaards partt beliggende i Faaberg kaldet Ersgaard schyldende med bœxel en hud effter brefueds videre indhold etc:

oo 00 oo

Fåberg 23.2.1697, fol. 12a:**Offentlige tinglysninger:**

Anno 1697 den 23. 25. oc 27. Febr: sambt 1. Martj da almindelig schatte oc Sageting er holden i Faaberg, Gudzdal, Øyer oc Ringeboe Sogner udi Sønder Guldrandzdallens schrifueri, indgaf fogden Cort Coldevin effterschrefne hans Kongl: Maytz: allernaadt: brefue oc høy øfrigheds befallinger, som allervnderdt: for Meenige almue der sammesteds, er blefven oplæst, Nemblig,

1. Forordning om Militair personer oc vnder Officerer oc gemene, som adschillige gange Leyermaal begaar, deris Straf, Daterit den 29de December 1696.

Patent om høyeste Rett i Danmark, aar 1697.

Angaaende koren Taxten af alle slags korn, er effter hans Kongl: Maytz: allernaadigste Lov, af Stiftsbefallings Manden oc bischopen der ofuer holdende sammeledes Publicerit af dato den 14 Nouember 1696.

Sammeledes er denne høyædle og Velbaarne Her Stiftts befallings Mands befalling, tillige med hoes følgende Copie af Her Amptmand Von Ahnens andgifuende, for Meenige tingsøgte Almue offentlig oc lydelig blefuen oplæst oc ankyndiget, huor for hans Kongl: Maytz: foget Cort Coldevin, ved Præsence, paa samme tider oc steder, alvorligens foreholt, menige Almue, Sig der effter vnderdt: oc høisommeligst at Rette och forholde, med ydermere advarsel, om Reysernis bestemmelse, til om Rørtte Romsdals Marchet, sig her effter saaledes at Rette, det de ingen lunde før den 16de September sig paa Ledzøe lader befinde vnder paafølgende ved bœrlig tiltalle oc Strafs lidelse etc.

oo 00 oo

Hage i Gausdal 19.5.1697, fol. 15a (utdrag):**Gjeldsinnkrevning:**

Sallige Peder Ifversens effterleffversche Anne Embretzdaatter af Faaberg Sogen, hafuer ved bøyde lensmanden, lovlighens ladet indstefnt effter meldende for giæld Nemblig,

Først Mogens Hielmstad, som er bemelte afdøde Peder Ifversens Fader(!), En Rdr. hand Comparerer oc ved gich gielden; och der for lovgemes til kiendt hans egen vedstaaelse at effterkomme etc:

Kierste Frøse gedagte Sall: Mand Peder Ifversens broder(!) er oc disligeste effter hans Regenschabs bog indstefnt for giæld Nemblig 4 Rdr. 3 ort 11 s. som hun ved æd vil bekreffte at være betalt och ey hannem noget for den punt schyldig at verre.

Peder Myre fremdelis indstefnt, for en march 2 s. hand møtte, mens er vdcommenderit Soldatt til Danmark.

Friderich Langsett, disligeste indstefnt for 8 s. hand er hus-mand oc møtte iche, mens tilstedeverende almue beretter at hand er vdarmet, og omgaar oc søger sit brød hoes gotfolch her i sognet oc anden steds vden bøyden etc:

Item Guldrand Teigum for giæld 12 s. hand møtte, oc betalte de 12 s. her paa ting fordret etc:

oo 00 oo

Mælum tingstue i Fåberg 25.6.1697, fol. 16b:

Anno 1697 den 25 Junj er Retten betient paa Mellum tingstue her sammesteds, ofuer verende fogden Cort Coldevin, Menderne til nefnt af lougretted Nemblig,

Knud Jørstad	Erland Øfstedal
Hagen Jørstad	Mortten Dal
Peder Jørstad	Even Rustaden
Anders Dallen	Tolef Huuse

Hen melte foged indgaf effter meldende hans Kongl: Maytz: allernaadigste forordning, om schatternis paabud udj Norge for Aar 1697 som for Retten udi meenige almues tilstedeverelse, vnderdt: oplæst.

Gammel sak om en krangel:

Peder Snaghol lader for Retten indstefne en Sag, imellem ham, Contra Thomas Christensen Jungerud, angaaende nogle ord, dennem for nogle Aars tiid tilbage imellem falden, da som for gedagte Thomas Christensen ved døden er affalden;

2det, at den paatalle effter lovens andledning icke betideligens er Vorden paa anchet, Mens berettes med hin anden forligt,

3die, giøres och ey heller j Uustration(?) paa nogen af siderne, huerchen med prov eller nogen beuislighed, huad deris Stridende oc angaaende værít hafuer. Thi er Peder Snaghoel effter lovens medfør, udj Sagen frikiendt, och ingen af parterne til Præjuditz, deris Erlige Nafn ved kommende eller paa feldig i nogen maade.

Bygselseddel på fiskevannet Sjonne:

Hederlig oc vellærde Mand Her Johan Rosing, indgaf en bøxel Seddel af Dato 21 May 1697, huor med hand til bøxler sig, af hans Ko: Maytz: foget paa allerhøyst bemelte hans Maytz: vegne it fische vand som udj Kongl: Ma: aldminding til fields er beliggende, kaldes Sionne, effter brefveds videre indhold etc:

Skjøte på Simenrud:

Sammeledes for Retten oplæst Peder Torsen SimenRuds schiøde oc adkombst bref lydendes paa tvende huder goeds, med des oddel och aasedetz-rett beliggendis i bemelte Simen-Rud, effter brefueds videre indhold af dato 24de Junj 1697.

Søskenskjøte på Randgård:

Frændelis oplæst for retten Assbiøren Pedersens schiøde, lydende paa 10 schind goeds, beliggende i Randgaard med des oddel och Aasedetz-rett, som hand fra sine med sødschende och arfvinger af kjøbt hafde, effter brefveds videre indhold af dato den 7de Aprilis 1697.

oo 00 oo

Lekshus i Fåberg 23.8.1697, fol. 39b:**Leiermål:**

Den 23 Aug. 1697 er Retten betient, paa Lexhuus her sammesteds af for indførte laugrettes Mend af Faaberg Sogen, ofververende hen melte hans Kongl: Maytz: foget Cort Coldevin; Effter mer andførte anteignelse fra det Kongl: Rentte Cammer af dato den 19de Juny 1693, 94 og 95 falden, huor i blant, Knud Olsen som jn Anno 93 hafuer begaaed leyermaal med Sigri Amundsdaatter, om huilche personer disse 2de ædsvorne Mend Nafnlig Anders Moug och Halvor Houger fremkom nu for retten, och tilstoed, at begge er Strax effter leyermaalet scheede, kommen udj egteschab tilsammen, och boer paa Smestads grund her udj Faaberg, som 2de fattige huus folch, der paa di aflagde deris æd, det den øfrige almue her paa tinget lige ledes bekræfftede, huilchen huus Mand nu och for retten self vedstoed det samme og belofued, at saa snart, hand kand faa fortiendt noget til Echteschabs Sigten schal den da blifue Erlagt.

2det, Niels Olsen som jn Anno 1694 hafde beligget Anne Johansdaatter om huilche 2de personer, disse 2de ædsorne Mend Nafnlig Peder Lundgaard og Christen Jungerud, nu ochsaa for retten fremkom, og tilstoed, at hand da leyermaalet scheede, iche det ringeste var eyende til hans Sichtes betalling, och der forre paa toeg sig, at indsette di udj gabstochen, som ey hafde noget ad betalle deris Sichter med, huor paa di aflagde deris æd, och qvindfolched som i medlertid om løbet med baarnet paa armen at søge sit lifs ophold, var ey heller det ringeste eyende, huor fore hun nu ydermere er tilkiendt effter den høy øfrigheds Andordning at vdstaae hindes Straf i gaabstochen, Naar hun Ertappis kand.

oo 00 oo

Gaustum tingstue i Fåberg 16.10.1697, fol. 52b:

Anno 1697 den 16 October er Retten betient paa Gustum tingstue her sammesteds ofuer verende fogden Cordt Coldeuin, Menderne opnefnt af laugretted Nembliq, Hagen og Knud Jørstad, Peder Jørstad, Anders Dal, Erland Dal, Mortten Dal, Even Rustaden og Tollef Huuse.

Uenighet om husmannsplassen Klegedalen:

Henning Lunde og Ragnil Hansdaatter Biørstad, lader stefne Erich Lilleberg formedelst hand, imod deris lof och minde schal hafue sig til fordristed, ad indsette huus folch paa sin og deris Sameier march Nafnlig Klegedallen, effter der om udi retten producerede Stefnings Seddels videre indhold af dato den 9de Sep: 1697.

2det, udi Retten fremlagt en Contract af dato den 17. Aug 1669 angaaende samme andførte grund og eyendom, og der vdofuer var dom begierende, Erich Lilleberg møtte effter Stefnemaalett, og ved gich ad hafue gifued og for lofued denne nu verende huus qvinde Ingeri Haagensdaatter og sin Sal: Mand Guldbrand Olsen, den plads Klegsdallen til beboelse, og det vden andgrendzende lods eyeris lof og minde, Husqvinden Ingeri Haagensdaatter, møtte sammeledis for retten, og ved gich at hafue Erich Lillebergs forlof, at boe og bruge denne paa stefndte plads, Klegedallen mens hafde dog intted schrifftligt derpaa mens der hoes siger, iche ad hafue Henning Lunde eller Enchen Biørstads forlof.

Thi er derom saaledes for retten afsagt, da effter tiltalle og denne Sags ofuerveyende leylighed, og effter di først sees af andførte Contract, at den paa stefndte Rødnings plads Klegedallen er beliggende udj Sameigers begreb, samt fælles march og eyendom, der nest er ad fornemme, att Erich Lilleberg, effter egen vedstaaelse for retten, vden sine granders lof og minde, for en 10 aars tid siden, tuert imod lovens medfør og udj acten beschrefne Contractes formalier, schal hafue forlofuet, denne der nu verende huus qvinde Ingeri Haagensdaatter og

sin Sal: Mand Guldbland Olsen, bemelte Rødnings plads til beboelse, da effter at samme hus qvinde, ved udi indeverende Aars, øyensiunlig forfarelse(?), er omrørte besiddere, med sit der paa pladsen, hafuende Creaturer, af græs beed til des ophold og fornødenhed, at tage paa deris grund og eyendom /:som iche af lovens med hold bør at forstenges:/ deris schou og march til machelig schaade og fortrensell.

Huor for bemelte huus qvinde som mod lovens og forregaaende Contract er beuilgett af Erich Lilleberg der ad være og beboe, og hafuer dog ingen schrifftlig hiemmel eller tilstands beuis, af sambtlig paa gieldende eller vedkommende, der paa, Bør ey tilstedes i mod loven og samme tit omrørte Contract, der ad verre endten til beboelse eller besiddelse, Mens der fra nu aldelis kiendes og dømmes, og pladsen og de paa stefnte steder som acten forklarer, at forblifue som andførte Contract, dennem imellem passerit videre med førre og om formelder, oc der vden tilfunden Erich Lilleberg ad betalle, paa denne Processens andvente bekostning 2 1/2 Rdr. vnder lovens Excecution at vdsøgis, om iche goeduilligen svaris.

Skatterestanser:

Hans kongl: Maytz: foget indgaf indeverende Aars Restandz, som for meenige almue blef oplæst, der imod de Resterende bønder ingen modsigelse hafde, och der for tilfunden effter Restandzens indbemelding ad betalle, i dette Sogen saauels: i de førige, vnder adfæhr effter loven.

Neste års lagrettesmenn:

Effterschrefne Mennder er opnefnt ad betienne Retten udj nest tilkommende 1698 aar Nemblig Sifuer Guroustad, Ingebrett Brunlov, Willum Schindstachrud, Olle Besserud, Sifuer Balberg, Mads Kiellerøg, Christen Noerhofuen og Lars Hofuen.

Manglende bygselseddel på Bratland ved Mælum:

Paa Velædle Her Assistends raad og Stochflettes vegne, frem-esched Helle Juul, Halvor Mellum, effter lovlig kald og varsell, ad fremvise sin bøxel Seddel, for den plads Nafnlig Braatland, liggende vnder hans beboende gaard Mellum, og schyldende til Christiania Laugstoel en half hud, huor til Halvor Mellum svarede, ad hand indted hafuede bøxled den, ey heller vil hand den bøxle, siden det er en u-brugelig jord, der for hafuer hans for-mand sagt der fra til førige laug-mand udi Christianna mens hand hafuer dog alt siden hand kom til gaarden Mellum, aarlig vorden krafft for alle kongl: schatter og rettigheder, af den halfue hud, saauelsom det andet udj gaarden,

Saa effterdi hand schatterne hafuer suared og betalt, saa gaf hand sig til for 3 aar siden, og indlagde it lidet Støche der og vilde see om hand kunde Røede, og om det kunde blifue hannem noget til gafn for schatterne, hand motte svare, der i mod, paastaae Helle Juul paa laugmandens vegne, ad hand iche burde sig til taged noged bruug, der vden Her Assistends-raad og Laugmands Sambtøche, og der fore paastoer, ad hand der for bør ad bøede effter loven, og tilfindes ad betalle den resterende landschyld, med fierde pengers for høyelse effter loven, alt siden hand kom til gaarden, som Halvor vedgaaer ad verre 12 aar, eller fiortten aar siden, huor til Halvor Suarer ad hand med mange prov och vidners byrd schal beuise, ad samme Braadland hafuer lagt gandsche øde og u-brugt, til hand paa de bemelte trende aars tid, hafuer rødet paa det lidet støche march, det hand nu aldelis siger sig fra videre ad vil med befatte effter denne dag, vden hand maa det alt indheigne og bruge alleene for schattens svarelse, og ellers formoder, for Helle Juuls i Rettesettelse ad blifue frikiendt,

Helle Juul paa stoed oc eschede dom, effter sin førige i Rette settelse, der effter begierede Halvor Mellum indstendelig, att sagen maatte opsettes til Nestkommende vaarting, vil hand for inden, søge Her Assistendz-raad och lougmand og haaber att stille ham tilfredz for sin præntention, huilchen delation hannem effter begiering af Helle Juul blef beuilgett.

Leiermål:

1. Soldat Svend Hansen Rolland, besofued Anne Larsdaatter, som er det 3die leyermaal, hand begaaet effter Sognepræstens indgifne forteignelse, siden hand blef soldatt, det 2de mend Gullich Høgelién og Erich Lier, ved æd tilstaar, huor fore hand er til kiendt, effter Kongl: forordning, at suare til hans leyermaals Sigt 12 Rdr. Huilche penge hand straxens for retten betalte; Mens qvindfolchet, som er en fattig huus mands daatter, og aldelis indted eyende, til hindes Sigtes betalling, det for bemelte 2de Mend, ligeledes ved æd tilstoed, huor for hun effter den høye øfrighedz andordning, bør ad vdstaa hindes straf i gaabstochen.
2. Soldatt Knud Pedersen, besofuet Sidzel Olsdaatter, som er det første leyermaal, hand begaaed hafuer, det 2de Mend Trond Aasen og Mogens Ørre, nu ved æd tilstoed, huor forre, hans effter kongl: forordning, er fri for Sigt, mens qvindfolchet, møder iche, og suarer hindes Fader, Olle Rafnum at hand vil betalle hindes Sigt for hende, det hand og er tilfunden, at clarere med forderligste, vnder vurderings adfæhr effter loven, som er 6 Rdr.
3. Soldatt Peder Pedersen, besofuet Kiersten Torbjørnsdaatter, som er det første leyermaal, hand begaaed siden hand blef Soldatt, effter 2de Mend, Olle Langsett og Laurids Suttestad, tilstoed ved æd, og at de nu erre til egteschab trolofuede, huor fore hand fri for sin Egteschabs Sigt, og hun er tilfunden att betalle hindes egteschabs Sigt som er En Rdr. 12 s.
4. Erich Johansen besofued Martte Olsdaatter, som ere trolofuede begge møtte iche, og saa frembt de iche betaller deris egteschabs Sigt, som er 3 Rdr. 1 ort 12 s. da bør di att vdstaae deris Straf i gaabstochen.
5. Peder Christensen, besofuet Anne Torsdaatter, som erre trolofuede, huilche er tilkiendt att betalle deris egteschabs Sigt som er 3 Rdr. 1 ort 12 s.
- 6te. Søren Nielsen, besofuett Bertte Olsdaatter, som erre trolofuede, begge erre tilfunden ad betalle deris egteschabs Sigt, som er 3 Rdr. 1 ort 12 s.
- 7de. Reer Ifuersen, besofuet Rønou Torsdaatter, hand møder og som en fattig huus-mands søn, bekiender iche det ringeste at være eyende til hans leyermaals Sigtes betalling, og qvindfolchett, som omløber og bettler sit brød, ey heller det ringeste att være eyende, dett 2de Mend Halvor Mellum og Peder Snaghoel ved æd tilstoed, huor fore, hand bør at vdstaae sin straf i Gaabstochen; og qvindfolchett, lige saa Naar hun antrefes kand.
8. Erich Amunsen besofuet, Helge Knudsdaatter, hand hafuer tient for Soldat, ved det ny Regimente, og iche findes her i Sognett, og hun omløber og bitler sit brød, dett 2de Mend Tomas Brædsetter og Trond Aasen ved æd tilstoed, saa i Sandhed at være huor for hun bør ad vdstaae sin straf i gaabstochen, naar hun antrefes kand.
- 9de, Torgier Tronsen, som besofuett Sidsel Jørgensdaatter, hand er iche tilstede her udi Sognett; Mens i ventter begifuet sig her fra; og Qvindfolchett er en fantte tões, der omløber og bitler sit brød, det 2de Mend Christen Ersgaard och Tommes Brædsetter, ved æd bekrefftede, Huor for hun bør at vdstaa sin straf i gaabstochen /:naar hun antrefes kand:/.
10. Svend Nielsen som besofuet Guri Olsdaatter, hand møder iche, mens hans broder, Mogens Ørre siger hand er en fattig tienneste dreng, og qvindfolchett møder og iche heller, og tilstaar Mogens Ørre, og Halvor Jørstad, at hun indted er eyende til hendes Sigtes betalling; huor fore er tilfunden at vdstaa deris straf i gaabstochen.
11. Sifuer Guttormsen, besofuet Martte Jørgensdaatter hand er udj tienneste hoes Her oberster Reichvin, og belofuer hand paa eggende og qvindfolches vegne at begges leyermaal, med forderligst schal blifue betalt som er 18 Rdr.
- 12te. Bertte Pedersdaatter som for barnefader, vdlegger Sifuer Nilsen, hand er forlengst bort-rømbt, effter Sognepræstens forteignelse, det 2de Mend, Mogens Rafneberg og Mads Rudstaden ved æd tilstoed, i Sandhed at være og tilstaar disse 2de Mend ligesaa ved æd, at hun indted er eygende huor fore hun er tilfunden att vdstaa sin straf i gaabstochen,

13. Olle Ingebretzen, som besofuet Ingeri Pedersdaatter, begge møder iche, og tilstaaer Clemmed Tollers-rud att de erre tvende fattige tienneste folch paa BoelEng, huor forre de tvende erre tilfunden att vdstaa deris straf i gaabstochen,

14. Amund Tromslager besofuet Ingeborg Suttestad hand er tambur ved Her oberster Lieutenant Bruns Compagnie, og effter kongl: forordning fri for Sigt, Siden det er den første gang, hand sig med leyermaal forseett, Qvindfolchett er en frille gientte, og aldelis indted eyende, dett 2de Mend Trond Aasen og Lars Suttestad ved æd tilstoed, og der for tilfunden ad vdstaae sin Straf i gaabstochen.

oo 00 oo

Gaustum Tingstue i Fåberg 3.12.1697, fol. 68b:

Anno 1697 den 3 december er Retten betiendt paa Gustum tingstue, menderne af laugrettett Nemblig udi Haagen Jørstads sted Torsten Fliflett, Knud Jørstad, Peder Jørstad, Erland Øfstedal, Anders Dahl, i Mortten Dals sted Amund Onsum, Even Rustaden og Tollef Huse.

Ulovlig skoghugst på Lillehammers grunn:

Her oberster Reichvin lader ved lens Manden Clemmed Tollers-rud og 2de vidner Olle Langsett og Tron Aasen, stefnt Peder Randgaard for medelst schov hugst og huus tømmer, som Her oberster formeener, att være hugett, paa Hans tilhørende gaard og Lillehammers vnderligende grund og Eiendeller.

Der imod til sagen att suare Comparerit udi eggen persohn Peder Randgaard og Reserverede sig til aasterne og øyensiunlig effterseende /:lovgemes:/ om dett paa stefnte tømmer er hugget paa henmelte velbaarne Hr. obersters grund, som forskrefuett staar eller iche, af forberørte Circumstancer, henhører og saa denne paa talt Sag til de andførte aasterne, der som dett nedfelte tømmer hugget befindes, til paa følgende dom effter loven, første bogs 16 Cap. Pag. 138 og tømmerrett ad jnterim v-rørtt paa begge siderne, att være beliggende indtil lov og dom, dennem der om imellum Passerit og gangen er, Saa frembt det des forinden i mindelighed iche kand hafues for vden videre Process og u-mage etc:

oo 00 oo